

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

Utbildningsnämnden

Lokalbehovsanalys för utbildningsnämnden 2025

1. Utbildningsnämndens ansvar för utbud av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor

Skollagen (2010:800) fastställer att hemkommunen ska erbjuda vårdnadshavares barn plats i förskola i kommunal eller fristående verksamhet senast fyra månader från ansökan. Den erbjudna platsen ska vara vid en förskolenhet så nära barnets eget hem som möjligt¹. För förskoleklassen och grundskolan gäller att hemkommunen har ansvaret för att det finns tillräckligt med utbildningsplatser för eleverna i hemkommunen². Ansvaret innebär en skyldighet att erbjuda förskoleklass och grundskola och att vid utformningen beakta vad som är ändamålsenligt ur kommunikationssynpunkt för eleven.

2. Metod och underlag

Behovsanalysen bygger på en jämförelse mellan det behov av platser som prognosticeras för kommande tioårsperiod med den kapacitet som finns i kommunen i form av förskola, pedagogisk omsorg samt grundskola. Prognoser görs både för kommunen som helhet och för varje kommunedel separat.

Efterfrågan på förskoleplatser och skolplatser beräknas genom att samtliga individer, boende i kommunen eller kommundelen, räknas med i prognosen.

Barn och elever från andra kommuner som går i förskola och skola i Danderyd är inte medräknade i underlaget. Kommunens skyldighet är att säkerställa ett tillräckligt antal platser för den egna kommunens barn och elever. Dock påverkar elever från andra kommuner lokalernas kapacitetsutnyttjande vilket behöver beaktas i utredningen. I kommunen finns även British International School of Stockholm (BISS). BISS ingår inte i kapacitetsberäkningarna för grundskolan i denna behovsanalys.

Behovet av gymnasieplatser tillgodoses och hanteras i ett länsgemensamt samarbete.

¹ Skollagen 8 kap. 3–5 §§, 14–15 §§

² Skollagen 7 kap. 3 §

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

Behovsanalysen bygger på följande underlag:

- Bostadsbyggande och befolkningsprognos för åren 2026–2035
- Aktuell statistik ur det skoladministrativa systemet avseende elev- och barnantal på skolor och förskolor.
- Underlag från förskolor och skolor beträffande kapacitet. De fristående förskolorna har godkännande för ett begränsat antal barn.

3. Bedömning av kapacitet i förskolor och grundskolor

För varje förskola och skola beräknas en maximal kapacitet, dvs maxantalet barn eller elever som är möjligt att bedriva verksamhet med i den lokal som används. Då skolor av praktiska och pedagogiska skäl gärna arbetar med samma antal klasser från år till år. För de fristående förskolorna utgörs kapaciteten det antal barn som är angivet i godkännandet. För övriga verksamheter bygger det på en av förskolor och skolor angiven pedagogisk kapacitet.

Den pedagogiska kapaciteten bygger på grupp-/klasstorlek utifrån pedagogisk hänsyn. Kapaciteten ska endast ses som en ungefärlig uppskattning av en skolas eller förskolas maximala elev- eller barnantal. Olika typer av pedagogik, elevsammansättning eller regelverk är faktorer som kan påverka lokalernas maxkapacitet. Skolornas och förskolornas kapacitet kan därför komma att ändras från år till år trots att inga förändringar i de fysiska lokalerna har gjorts. Även förnyade bedömningar av samma lokal/verksamhet kan innebära att kapacitetsuppgifterna revideras.

För en del skolor utgörs dessutom en del av kapaciteten av tillfälliga lokaler i paviljongform. För dessa verksamheter är således kapaciteten beroende av aktuellt hyresavtal samt att lokalerna medges bygglov.

Framtida känd kapacitet efter ny- till eller ombyggnation är redovisad i diagrammen. I det fall som beslut inte är taget utgår kapaciteten från dagens skolplatser.

I kommunen finns även British International School of Stockholm (BISS). BISS ingår inte i kapacitetsberäkningarna för grundskolan i denna behovsanalys.

Under 2024 har de fristående förskolorna Rindavägen och Skattkistan avvecklat sina verksamheter vilket innebär att kapaciteten har minskat med 80 förskoleplatser.

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

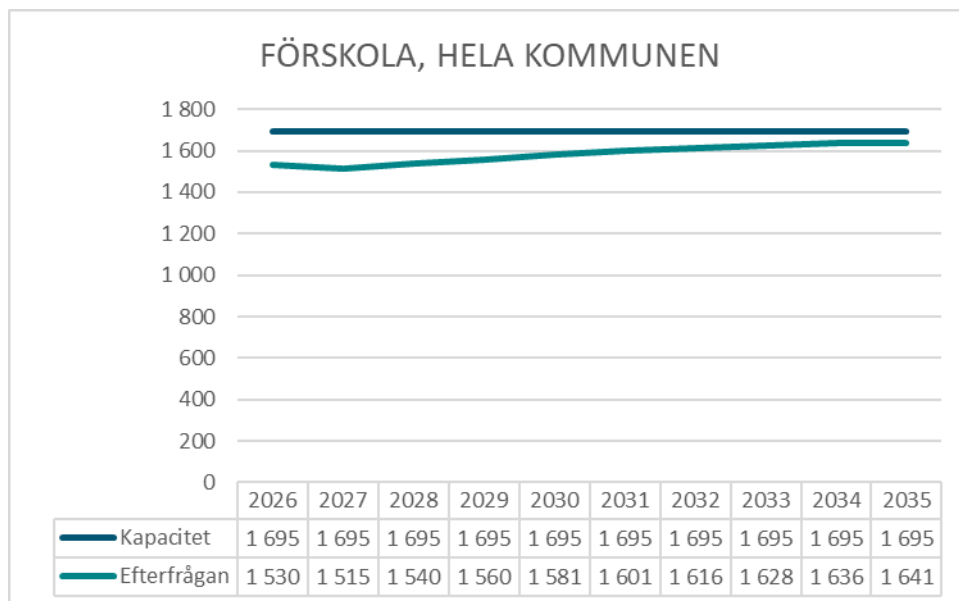
4. Kommunövergripande prognoser för skola och förskola

Efterfrågan på skol- och förskoleplatser är beräknade utifrån barn och elever som är folkbokförda i kommunen den kommande tioårsperioden. Angiven kapacitet inkluderar fristående skolor och förskolor och avser bedömd kapacitet år 2025 om inget annat anges.

Antagandet för kommunens bostadsbyggande har stor betydelse för befolkningsprognoserna. Den förväntade ökningen eller minskningen av barn och elever enligt befolkningsprognosen bygger därför till stor del på det årliga bostadsantagandet.

Årets befolkningsprognos (2026–2035) är framtagen av Statisticon och baseras på kommunens bostadsantagande. Ytterligare en befolkningsprognos har tagits fram som baseras på ett nollscenario, vilket innebär att inget bostadsantagande finns med i prognosen. Nollscenariot redovisas för samtliga kommundelar för förskola och grundskola.

Förskola totalt, Danderyds kommun

Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun, beräknad utifrån att 100% av de folkbokförda i Danderyds kommun väljer förskola i kommunen.

Danderyds kommun	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Byggbaserad prognos	1 530	1 515	1 540	1 560	1 581	1 601	1 616	1 628	1 636	1 641
Nollbyggnation	1 506	1 478	1 492	1 493	1 496	1 501	1 507	1 512	1 514	1 514

Prognosen innefattar samtliga förskoleverksamheter inklusive familjedaghem som är verksamma i kommunen. Efterfrågan på förskoleplatser bedöms sjunka, enligt nollbyggnadsprognosen, de närmsta åren och under en tioårsperiod vara konstant. En viss ökning kan komma att ske om den byggbaserade prognosen stämmer. Nuvarande kapacitet

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

beräknas vara tillräcklig under hela prognostiden, det gäller både byggbaserad prognos och nollscenariot. Det förutsätter att inte fler fristående förskolor avvecklar sin verksamhet.

I dagsläget är inflödet av barn från andra kommuner något större än utflödet.

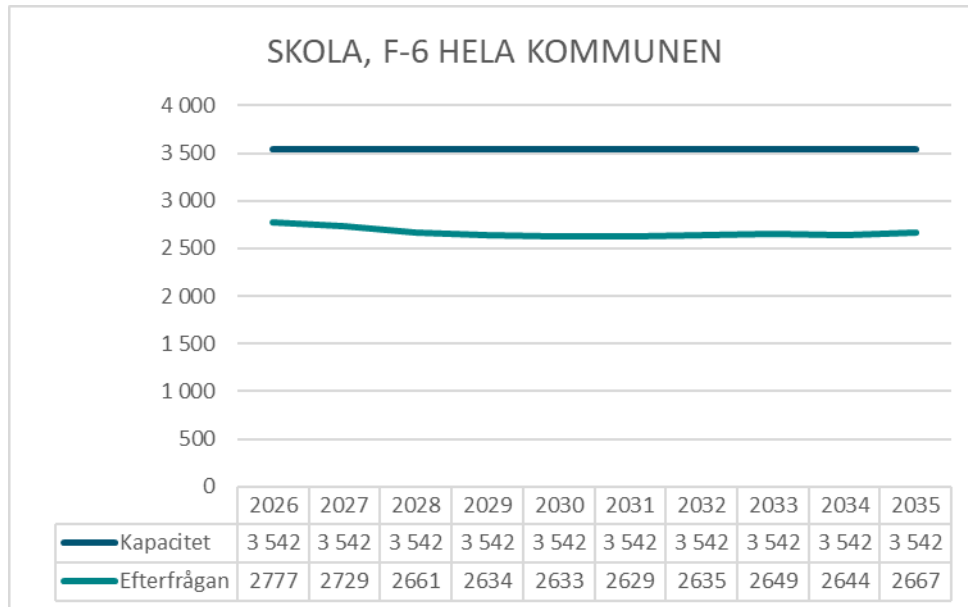
Ungefär 2% av folkbokförda barn i Danderyd väljer en förskola utanför kommunen och 10% av kommunens totala kapacitet nyttjas av barn från andra kommuner, främst från Täby och Sollentuna. Det innebär att 10% av kommunens förskoleplatser nyttjas av barn som inte är folkbokförda i kommunen. De kommunala förskolorna har endast skyldighet att ta emot folkbokförda Danderyds barn, däremot så kan kommunens fristående förskolor välja vilka barn de vill erbjuda plats. Detta innebär att kommunen har en överkapacitet eftersom barn från andra kommuner inte behöver erbjudas plats.

Det kommunala ansvaret medför att den kommunal förskolan behöver ha ett visst överskott av platser för att kunna erbjuda en förskoleplats vid oförutsägbara händelser. Ett exempel på det är om någon av de fristående förskolorna skulle avvecklas.

Bildningsförvaltningen tillsammans med samhällsutvecklingsförvaltningen arbetar med en långsiktig planering av lokalbeståndet av de kommunala förskolorna med anledning av den tekniska statusen av kommunens förskolelokaler i kombination med att barnantalet i kommunen minskar.

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

Skola F–6 totalt, Danderyds kommun

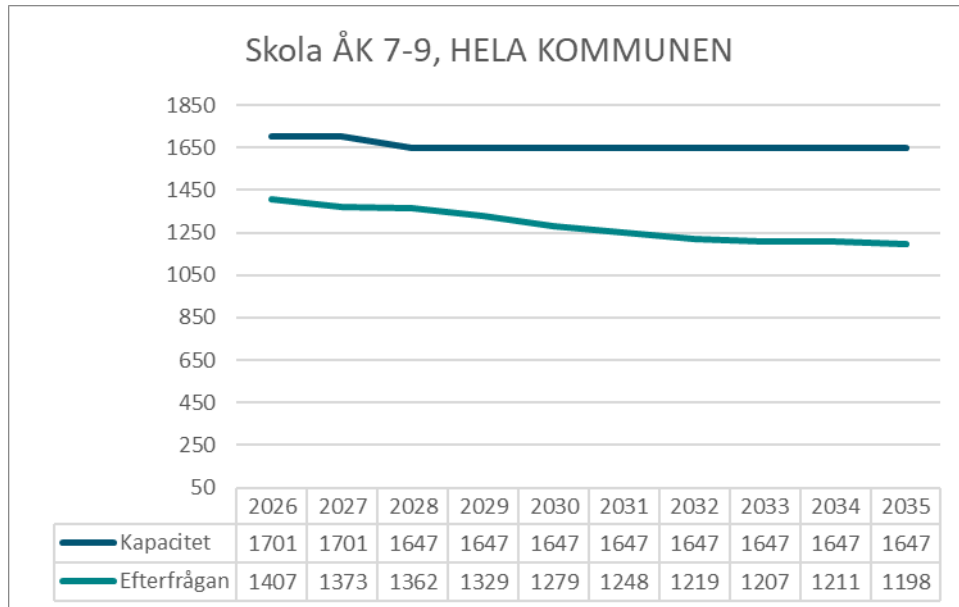
Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar väljer skola i kommunen.

Danderyds kommun	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
6-12 år Byggbaserad prognos	2 777	2 729	2 661	2 634	2 633	2 629	2 635	2 649	2 644	2 667
6-12 år Nollbyggnation	2760	2701	2622	2577	2556	2531	2519	2514	2493	2499

Efterfrågan på grundskoleplatser i årskurserna F–6 förväntas sjunka de kommande åren det innebär att det finns och kommer att finnas en fortsatt överkapacitet på skolplatser för folkbokförda Danderyds elever.

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

Skola åk 7–9 totalt, Danderyds kommun

Elever 13–15 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 13–15 åringar väljer skola i kommunen.

Danderyds kommun	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
13-15 år Byggbaserad prognos	1 407	1 373	1 362	1 329	1 279	1 248	1 219	1 207	1 211	1 198
13-15 år Nollbyggnation	1 401	1 364	1 349	1 310	1 255	1 218	1 185	1 167	1 165	1 146

I slutet av 2027 kommer Mörbyskolan avveckla sin paviljong varpå kapaciteten sjunker med 54 platser. Efterfrågan för åk 7–9 sjunker under prognosperioden fram till år 2035. Under åren 2026–2035 prognostiseras en överkapacitet på ca 350–450 platser. Noteras bör att Danderyds högstadieskolor har genom året haft en hög efterfrågan av elever från närliggande kommuner, som i senaste skolvalet har minskat.

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

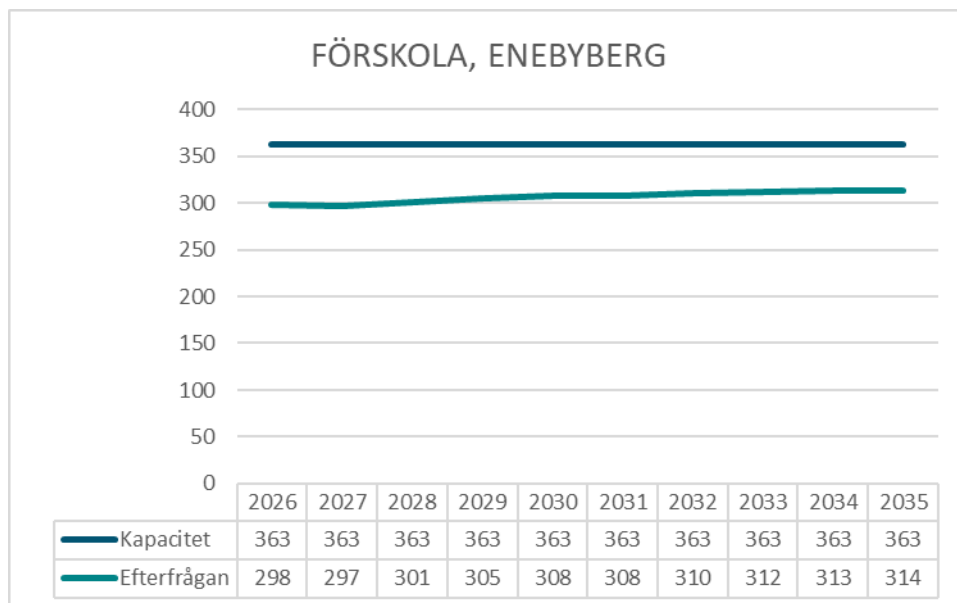
5. Kommundelsprognoser, förskola

Danderyds förskolor, både fristående och kommunala, har idag en överkapacitet av platser. En viss överkapacitet i de kommunala förskolorna är nödvändig för att kunna upprätthålla det kommunala ansvaret om platsgaranti.

I nuläget används en förskola i Djursholm för att upprätthålla det kommunala ansvaret om platsgaranti.

5.1 Enebyberg 1–5 år

Nuläge – förskolor i kommundelen

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 1–5 åringar väljer förskola i kommundelen.

Enebyberg	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Byggbaserad prognos	298	297	301	305	308	308	310	312	313	314
Nollbyggnation	298	297	299	301	297	298	299	300	300	300

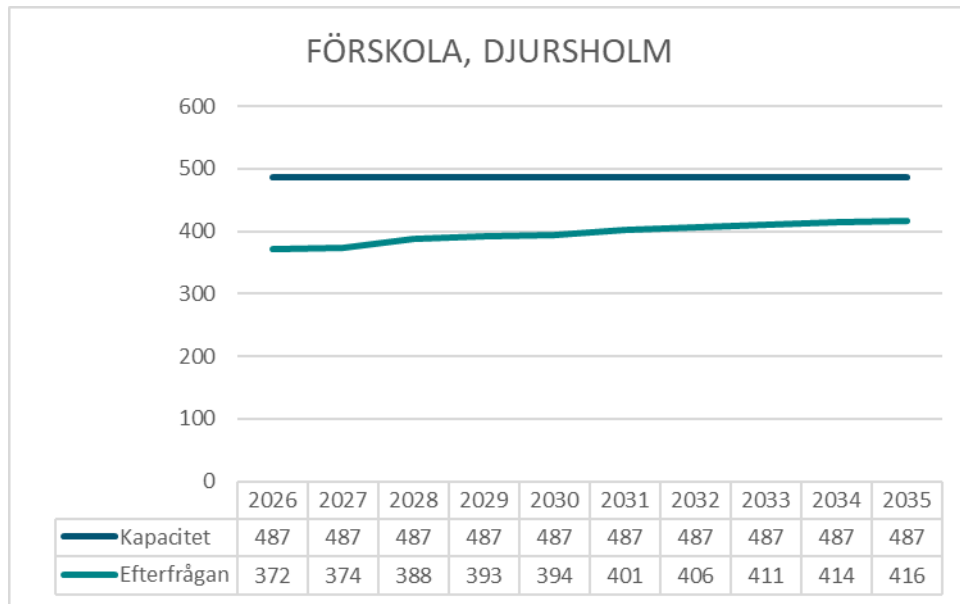
Prognosen visar en överkapacitet av platser i Enebyberg under hela tidsperioden.

En stor andel av de barn som är inskrivna på förskolor i området är inte bosatta i Danderyds kommun. Enebyberg är den kommundel i Danderyd som har flest antal barn i förskolor som är folkbokförda i en annan kommun.

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

5.2 Djursholm 1–5 år

Nuläge – förskolor i kommundelen

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 1–5 åringar i kommundelen väljer förskola i kommundelen.

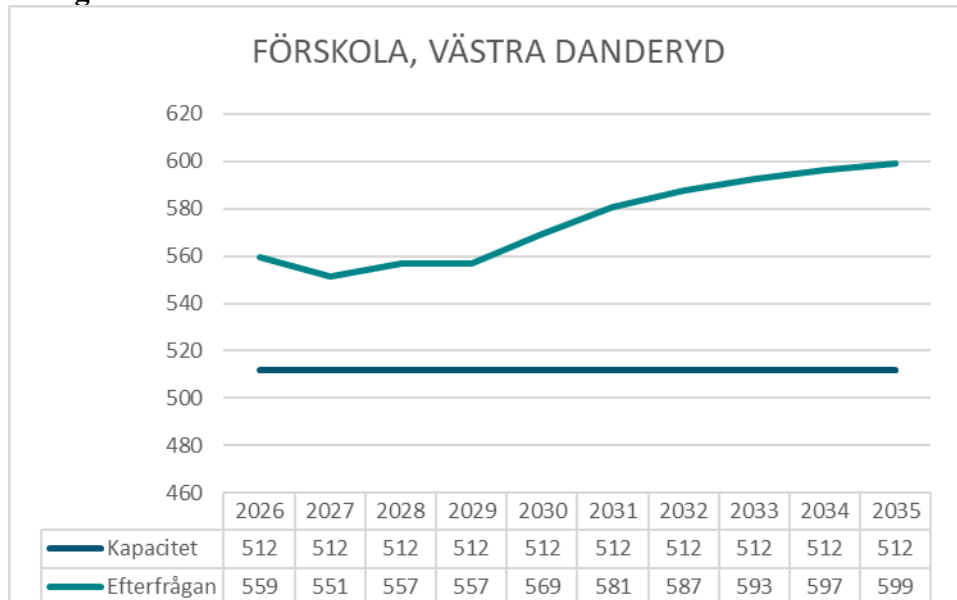
Djursholm	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Byggbaserad prognos	372	374	388	393	394	401	406	411	414	416
Nollbyggnation	363	361	370	371	374	376	379	381	382	382

Prognosen visar på en överkapacitet av antalet förskoleplatser i Djursholm under hela tidsperioden. En förskola i Djursholm används idag uppfylla det kommunala ansvaret för platsgaranti.

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

5.3 Västra Danderyd 1–5 år

Nuläge – förskolor i kommundelen

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 1–5 åringar boende i kommundelen väljer förskola i kommundelen.

Västra Danderyd	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Byggbaserad prognos	559	551	557	557	569	581	587	593	597	599
Nollbyggnation	557	547	551	548	553	554	555	556	557	557

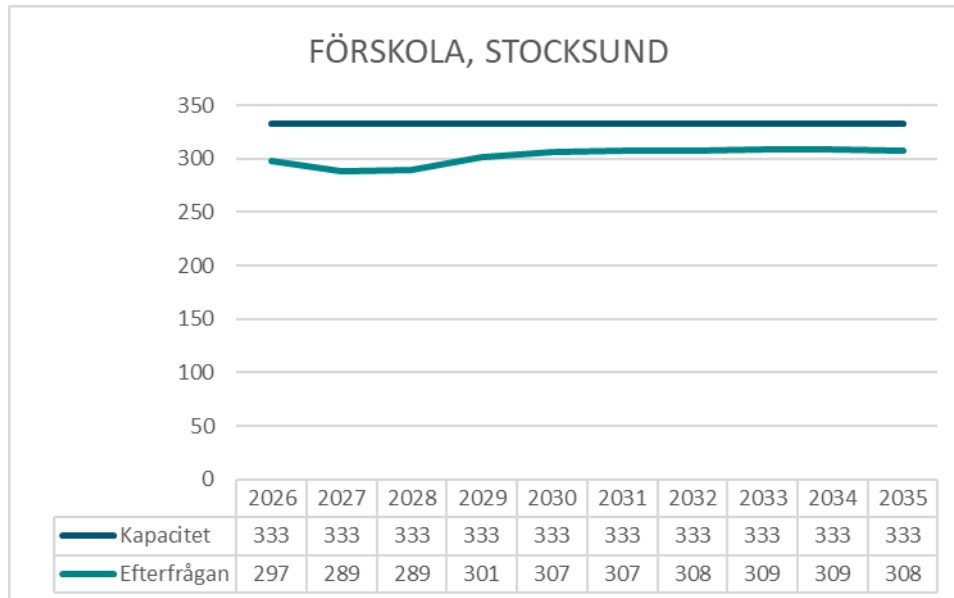
Enligt befolkningsprognosen råder det en obalans mellan kapacitet och efterfrågan redan från och med 2025. Obalansen är dock inget som syns i kommunens kösystem. Hösten 2025 kommer det att finnas lediga plaster i Västra Danderyd.

Kevinge förskola bedöms enligt samhällsutvecklingsförvaltningen vara i så dåligt skick att den inte kan bevaras. Samhällsutvecklingsförvaltningen fick den 10 februari 2025 (§ 6) i uppdrag av kommunstyrelsens fastighets- och exploateringsutskott att inleda en förstudie för att ta fram nya permanenta lokaler för Kevinge förskola. Verksamheten kommer att flytta till tillfälliga lokaler under tiden nya lokaler färdigställs. En ny permanent förskola förväntas stå klar inom fem år.

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

5.4 Stocksund 1–5 år

Nuläge – förskolor i kommundelen

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 1–5 åringar boende i kommundelen väljer förskola i kommundelen.

Stocksund	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Byggbaserad prognos	297	289	289	301	307	307	308	309	309	308
Nollbyggnation	284	269	269	268	269	270	271	271	272	272

Det råder en överkapacitet av förskoleplatser i Stocksund samt i den angränsande kommundelen Djursholm. Både den byggbaserade och nollbaserade prognosen visar på ett stort överskott på platser.

I Stocksund finns det flera mindre förskolor med renoveringsbehov. Mindre förskolor är inte ekonomiskt hållbart att driva. Det i kombination med överkapacitet av förskoleplatser i området gör att bildningsförvaltningen tillsammans med samhällsutvecklingsförvaltningen arbetar med en långsiktig planering av lokalbeståndet.

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

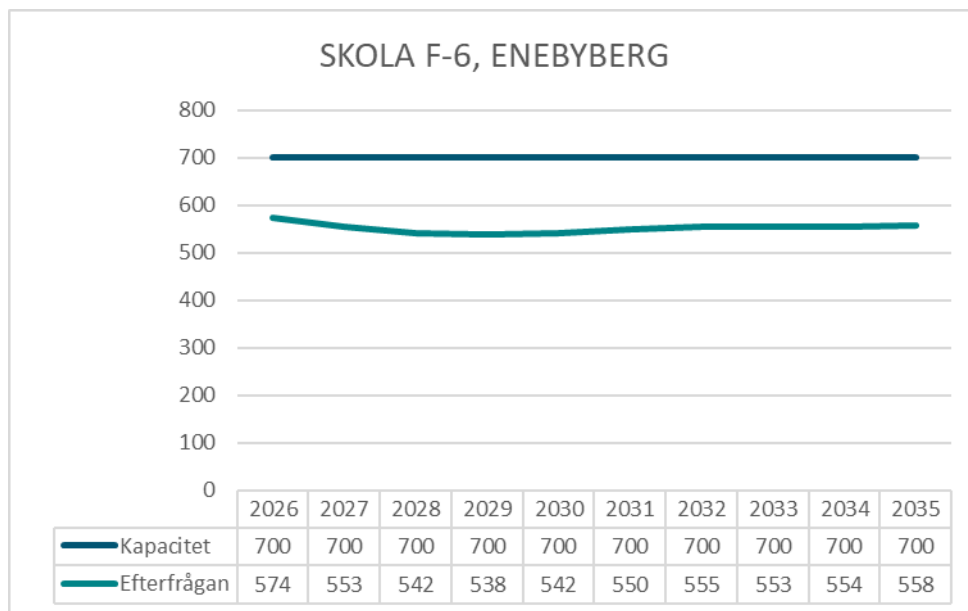
6. Behovsanalys grundskola 6–12 år

Elever från Danderyd som söker sig till skolor utanför kommunen väljer framför allt internationella skolor, musikklasser i Stockholm och i Täby för elever i årskurs 4–9. Det har de senaste åren skett en minskning av antalet elever från andra kommuner som väljer att gå i Danderyd.

Kapaciteten i skolan utgår ifrån antal hemklassrum och ett uppskattat maxantal elever i varje klass. Under våren 2022 genomfördes en inventering av de kommunala grundskolornas lokaler. Av denna framgår att lokalernas beskaffenhet har stor inverkan på det möjliga maxantalet. Många skolor har gamla byggnader med klassrum som begränsar antalet elever. Kapacitet bygges också på andra utrymmen än klassrum som matsal, idrottslokaler och specialsalar (hemkunskap, slöjd etc). Kapaciteten kan komma att ändras beroende på vilket typ av verksamhet som bedrivs. Kapacitetsuppgifterna ska därför ses som schabloner utifrån en nulägesbedömning. Där kapaciteten bygges på att det finns paviljonger är även skolans kapacitet inklusive dessa redovisad.

6.1 Enebyberg, elever 6–12 år

Skolor i kommundelen

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F–6) i kommundelen.

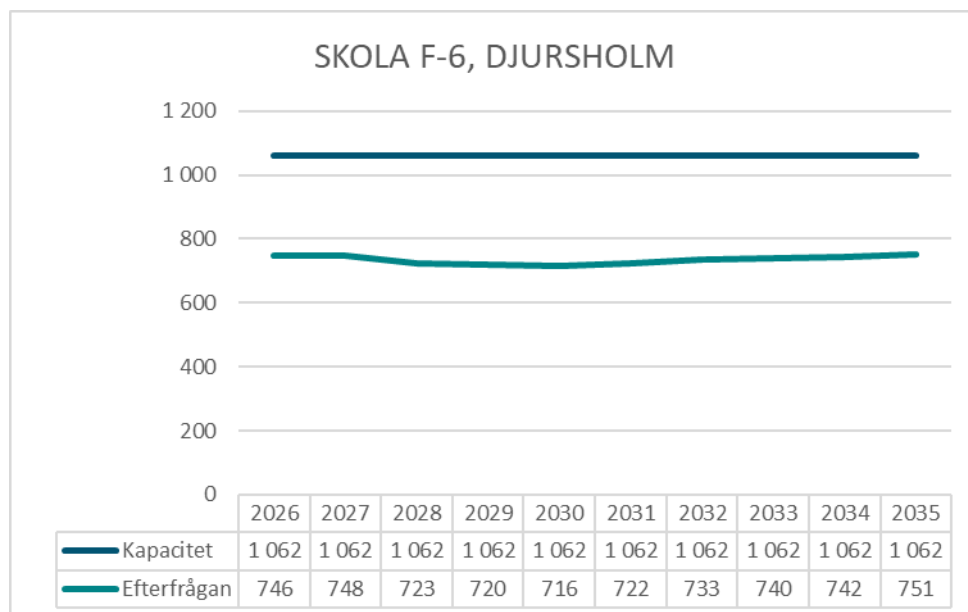
Enebyberg	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
6-12 år Byggbaserad prognos	574	553	542	538	542	550	555	553	554	558
6-12 år Nollbyggnation	575	553	541	535	533	540	541	536	534	534

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

Enebybergs skola omfattar idag byggnaderna Brageskolan, Eneby skolan, samt temporära paviljonger. Det ger en total kapacitet för 700 elever inklusive paviljonger. Kommunstyrelsen beslutade den 16 maj 2022 (§ 78) om den framtida inriktningen för skollokaler i Enebyberg. Paviljongerna ska ersättas med permanenta lokaler och en ny idrottshall ska uppföras på Brageskolans tomt. Med hänsyn till områdets geografiska placering samt osäkerheten kring framtida bostadsbyggande är det på lång sikt (10–20 år) viktigt att antalet skolplatser i Enebyberg dimensioneras med en viss marginal.

De kommande åren förväntas den byggbaserade prognosen ge färre barn till Enebyberg. Kringliggande kommuner har, precis som Danderyd, ett sjunkande elevantal. Det gör att antalet interkommunala elever också minskar.

6.2 Djursholm, elever 6–12 år

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F–6) i kommundelen.

Djursholm	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
6-12 år Byggbaserad prognos	746	748	723	720	716	722	733	740	742	751
6-12 år Nollbyggnation	741	739	709	703	699	698	703	704	702	706

Det finns ett fortsatt överskott på skolplatser i kommundelen under hela prognostiden.

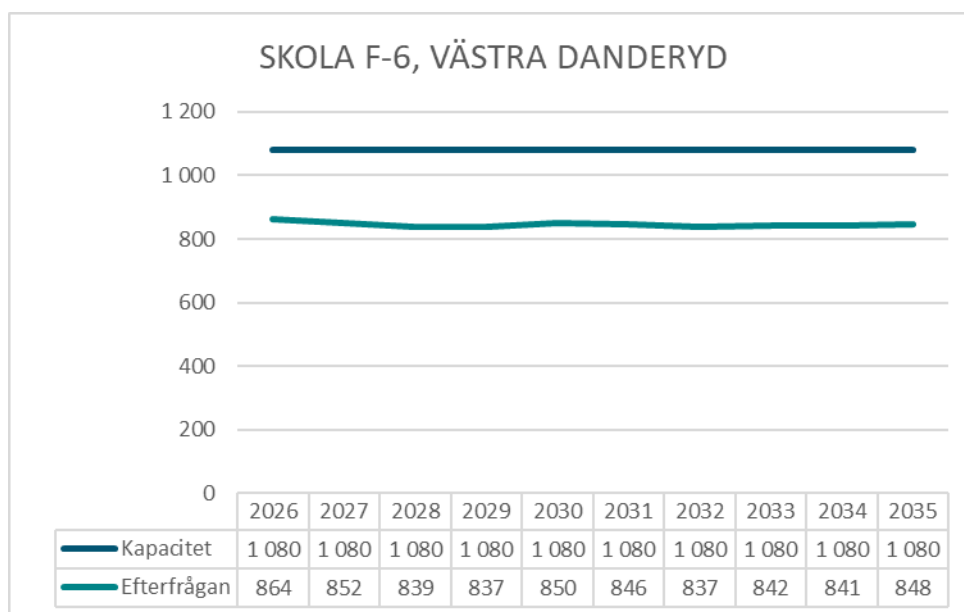
Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

De senaste åren har Vasaskolan sagt upp delar av sina lokaler. Även den fristående skolan Elevverket har minskat sina lokaler.

Kapacitetsöverskottet i Djursholm skulle kunna användas i den planerade renoveringen av Stocksundskolan

6.3 Västra Danderyd, elever 6–12 år

Skolor i kommundelen

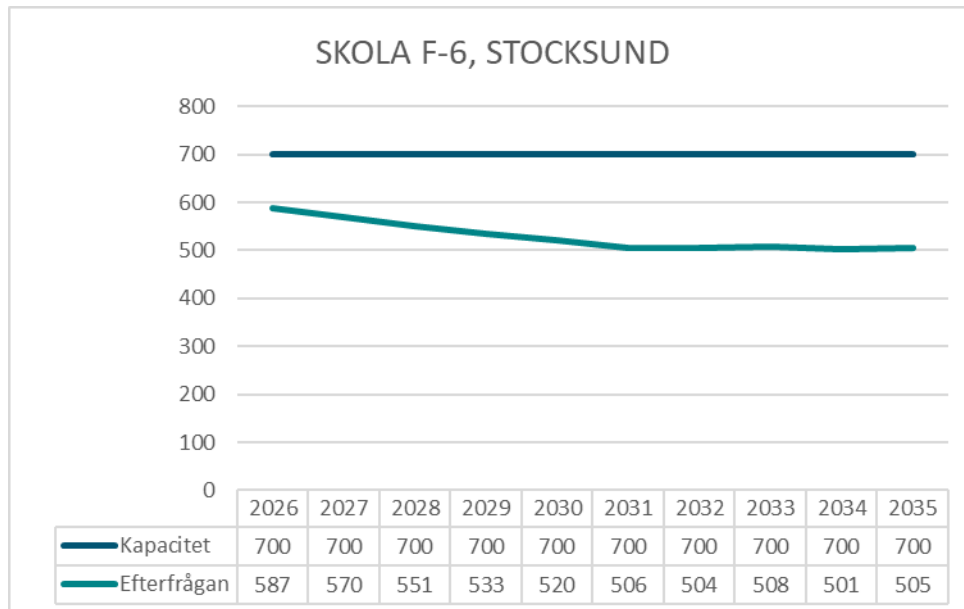
Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F–6) i kommundelen.

Västra Danderyd	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
6-12 år Byggbaserad prognos	864	852	839	837	850	846	837	842	841	848
6-12 år Nollbyggnation	862	847	830	823	828	815	802	801	795	796

I Västra Danderyd råder det en överkapacitet med anledning av att Kevingskolan saknar beläggning. Med anledning av den överkapacitet av skolplatser som råder i kommunen så skulle delar av fastighetsbeståndet kunna avvecklas.

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

6.4 Stocksund, elever 6–12 år

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F–6) i kommundelen.

Stocksund	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
6-12 år Byggbaserad prognos	587	570	551	533	520	506	504	508	501	505
6-12 år Nollbyggnation	577	555	536	510	491	474	468	467	457	457

Elevprognosen för kommundelen Stocksund visar på en överkapacitet under hela prognosperioden. Nuvarande bygglov för paviljongerna på Stocksundskolan löper ut den 30 juli 2027.

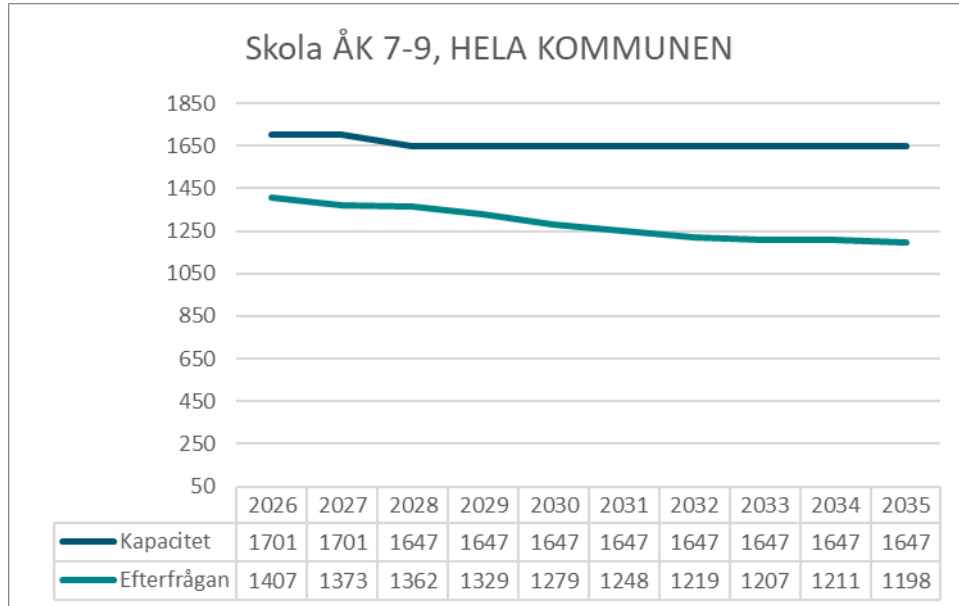
Skolan har ett behov av renovering. Samhällsutvecklingsförvaltningen genomför under våren 2025 en förstudie avseende Stocksundskolans kommande renovering. Viktigt att hänsyn tas till den aktuella befolkningsprognosen, kostnader för renovering samt det faktum att vi idag har en överkapacitet i befintliga skolor. Det är också viktigt att hänsyn tas till helheten avseende kommunens skolorganisation inför varje renovering

Detta innebär att förvaltningen ser en möjlighet att minska storleken på Stocksundskolan. Dock bra om fortsatt planering medger flexibilitet så att det är möjligt att utöka skolan igen vid framtida behov. Planering pågår för en evakuering av Stocksundskolan under renoveringsperioden.

Långängskolans renoveringsbehov kommer också att behöva utredas. Bildningsförvaltningen bedömer att Vasaskolan i Djursholm kommer kunna användas för att evakuera skolorna som behöver renoveras.

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

7. Behovsanalys för högstadieskola, elever 13–15 år

Prognos: Elever 13–15 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 13–15 åringar boende i kommunen väljer skola (åk 7–9) i kommunen.

Danderyds kommun	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
13-15 år Byggbaserad prognos	1 407	1 373	1 362	1 329	1 279	1 248	1 219	1 207	1 211	1 198
13-15 år Nollbyggnation	1 401	1 364	1 349	1 310	1 255	1 218	1 185	1 167	1 165	1 146

Från år 2027 minskar kapaciteten som redovisas i tabellerna med två klassrum om 27 platser vardera. Minskningen utgörs av en etablering av en paviljong vid Mörbyskolan.

Efterfrågan på högstadieplatser minskar kraftigt under kommande period. Dessutom så har antalet interkommunala elever minskat.

De två högstadieskolorna har inför höstterminen 2025 anpassat sina organisationer från att vara sex paralleller till att bli fem paralleller. Om inte utvecklingen förändras så kommer förvaltningen att behöva avveckla delar av lokalerna inom ett par år.

Bildningsförvaltningen
Anna Lindholm

8. Sammanfattning lokalbehov utbildningsnämnden

Behov Danderyds förskolor

För att idag kunna bedriva ekonomiskt och kvalitativt hållbara förskolor, behöver förskolorna ha ett större antal barn. Erfarenheten visar att förskolorna bör dimensioneras för 100–120 barn, så att kvaliteten och ekonomi kan säkerställas.

Prognoserna visa i samtliga kommundelar att barnantalet inte kommer att öka. I flera områden kommer det istället fortsätta att minska. Detta tillsammans med att flera mindre förskolor har behov av renovering gör att en långsikt planering för fastighetsbeståndet har påbörjats av Bildningsförvaltningen och Samhällsutvecklingsförvaltningen. Förskolornas utveckling i hela kommunen behöver samplaneras, de korta avstånden i kommunen borde dessutom främja samplaneringen.

En flexibilitet mellan skol- och förskoleplatser är också viktig. Detta för att kunna möta behovet under de år som efterfrågan är som högst i respektive verksamhet.

Behov Danderyds skolor

Det råder sedan ett flera år tillbaka en överkapacitet av skolplatser F–9. Prognosen visar 2026 en överkapacitet på 765 platser i åk F–6. Överkapaciteten fortsätter att öka och 2031 visar befolkningsprognosen att kommunen kommer att ha en överkapacitet på 913 platser.

Sammanfattningsvis kan konstateras att de förutsättningarna som låg till grund för den av Kommunstyrelsen beslutade skolutredningen juni 2024, har förändrats. En eller flera skolor F–6 skulle behöva avvecklas.

Därtill kommer minskningen av högstadieelever åk 7–9. 2026 kommer kommunen att ha en överkapacitet om 294 platser, vilket kommer att öka till 399 platser 2031. Därtill kommer även grannkommunernas minskning av högstadieelever vilket påverkar och ökar överkapaciteten ytterligare. Utbildningsnämnden kommer inom ett par år att kunna hantera sitt kommunala ansvar för högstadieutbildning med endast en kommunal högstadieskola i drift.

Flera av kommunens skollokaler behöver också renoveras. Det är viktigt att hänsyn tas till helheten avseende kommunens skolorganisation inför varje renovering. Kostnaderna för renoveringarna är stora och det behöver beaktas utifrån det faktum att vi idag har en överkapacitet i befintliga skolor.